UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Secu[n]do figuris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

Secũdo declarãda eſt ſacratiſſime virgis pſeruatiua ſctificatio. vicȝ q̃liter ipa dei mr̃ ſinglari q̃dã gr̃a ſctificata eſt in p̃mo inſtãti cõceptiõis ſue p quã ſctificationẽ oĩno pſeruata ẽ ab originali culpa. Pro q̄ p̃mo notãdũ ſm doct. illũinatũ Fran. de maronis in trac. de conceptõe ṽgis: ꝙ triplex eſt ſanctificatio.

¶ Prima eſt vniuerſal' q̃ aĩa ſctificat': q̃a vicȝ a pctõ purgat' ⁊ ei gr̃a ꝯfert': ſed ñ cõfirmat' q̃n poſſit cadere a gr̃a. Et hec de cõi lege fit per ſacr̃a. ¶ Scõa eſt ſpẽalis q̃ aĩa purgat' a culpa ⁊ accipit gr̃am: ⁊ ſic cõfirmat' in gr̃a ꝙ in pctm̃ mortale cadere ñ põt. et talis credit' fuiſſe ſctificatio ioãnis et hieremie. ¶ Tertia eſt ſingularis: q̃ ſctificat' aĩa nõ purgatiõe a culpa/ qꝛ nulla eſt ibi culpa: ſed collatiõe gr̃e ⁊ ꝯfirmatõe tãta vt neqȝ mortal'r neqȝ venial'r poſſit peccare. Et h̃ modo fuit btã ṽgo ſctificata i p̃mo inſtãti ſue conceptiõis. Hec Frã. Q, aũt ṽgo ſctiſſima fuit ſctificata ſctificatiõe pſeruatiua ab oĩ culpa originali/ ita ꝙ ab ea fuerit oĩno exẽpta ⁊ in p̃mo inſtãti ſue conceptiõis ſctã ⁊ gr̃a plena: poſſumus perſuadere ⁊ declarare tripliciter

¶ Primo autoritatib⁹.
¶ Secundo figuris.
¶ Tertio rationibus.

Primo autoritatib⁹: tres

p̃cipuas ad hoc autoritates adducẽdo.

¶ Prima eſt Anſelmi de ꝯceptu ṽginali. ca. xviij. Decuit vt ea puritate ṽgo mr̃ niteret q̃ maior ſub deo neq̃t intelligi. H̃ aũt nõ eſſet verũ ſi virgo maria q̃nqȝ fuiſſet in originali pctõ: qꝛ põt intelligi pura inocẽtia ſub deo. ¶ Scõa eſt autoritas gloſe ordinarie ſup illo Jo. iij. Q̃. deſurſũ venit ſup oẽs eſt ⁊c. di. ꝙ hũanitas chr̃i fuit ſũpta de altitudine hũane nature. ſ. de ſtatu innocẽtie in q̃ natura hũana nõ fuit polluta aliq̃ macula. ¶ Tertia eſt autoritas ſalomonis Prouer. viij. q̃ ſm vſum romane eccl'ie recitat' in ep'la in pſona b. virgis di. Dñs poſſedit me i initio viaꝝ ſuaꝝ añqȝ q̃cq̃ faceret a p̃ncipio ab et̃no ordiata ſũ: vt. ſ. eſſem ieſu chr̃i mr̃. Ex hac autoritate h̃r ꝙ cõceptio ⁊ natiitas glioſe ṽgis marie p̃ceſſit i mẽte diuina cuiuſcũqȝ alteri⁹ pure creature cõceptionẽ. Ex q̃ iferri p̃t ꝙ p peccatũ p̃moꝝ pẽtũ maculari ñ potuit. Probat' ꝯña p Aug. xiiij. d̃ ciui. di. ca. xj. d. Hõ pctõ ſuo diuinũ nõ potuit pturbare ꝯſiliũ qſi qd de⁹ ſtatuerat illũ mutare cõpulerit. Hec Aug. Pri⁹ aũt ordiauerat glioſã virginẽ eſſe matrẽ dei. igit' ⁊ ordiauerat eam oĩmoda puritate nitere queadmodũ decȝ matrẽ dei. ¶ Pro ꝯfirmatiõe aũt p̃dictarũ autoritatũ poſſũ⁹ ad ꝓpoſitũ exponere illud pſ. Flumis ipet⁹ letificat ciuitatẽ dei: ſctificauit tabnaculũ ſuũ altiſſim⁹. Altiſſimus inqȝ dei fili⁹ ſctificauit tabnaculũ ſuum qd ẽ ṽgo glioſa ⁊ ſacratiſſima maria. Et mod⁹ ſue ſctificatõis tãgit' cũ p̃mittit': Flũinis ipet⁹ letificat ciuitatẽ dei. Hec ciuitas ẽ ṽgo btã. hoc flumẽ ẽ abũdãs gr̃a ſpũſſcti. Vñ Jo. vij. d̃r ſaluator. Qui credit in me (ſicũt d̃r ſcptura) flumia d̃ ṽtre ei⁹ fluẽt. Et ſubdit euãgeliſta. hoc aũt d̃r d̃ ſpũ quẽ accepturi erãt credẽtes i eũ. Sũt aũt põderãda ſingla ṽba pſ. di. Flumis ipet⁹ letificat ciuitatẽ dei. Notãter ꝗppe d̃r: fluminis. qꝛ fuit mun⁹ gr̃e copioſũ in ſua ſanctificatõe ſibi datũ. Fõs ei pu⁹ q̃ eſt i aliis ſctis creuit i ea in fluuiũ maximũ ⁊ in aq̃s plimas redũdauit. Heſter. x. Signãter etiã d̃r ipet⁹: qꝛ fuit mun⁹ gr̃e ṽtuoſũ. Et certe ita ṽtuoſe ⁊ impetuoſe deſcendẽs vt oẽm maculã cuiuſcũqȝ pcti p̃ueniret. Vñ ipa dici põt Fõs hortoꝝ: pute⁹ aq̃ꝝ viuentiũ. ſ. gr̃aꝝ ſpũaliũ q̃ fluit ipetu de libano ſcȝ de mõte deitatis. Cañ. iiij. Notãter iterũ d̃r: letificat. qꝛ fuit mun⁹ gr̃e delicioſũ. Legim⁹ Lu. j. ꝙ infãs ioãnes exultauit in vtero cũ fuit emũdat⁹ ab originali pctõ et replet⁹ ſpũſctõ. Mlt̃o igit' mag' credẽdũ eſt ṽginẽ exultaſſe q̃n p gr̃e plenitudinem ſctificata ẽ in mr̃is vtõ ab iſtãti ꝯceptõis, hoc eſt vtiqȝ tãto mag' credẽdũ q̃nto i eã copioſi⁹ gr̃e mun⁹ deſcẽdit. Signãter iſup addit: ciuitatẽ di. qꝛ fuit mun⁹ gr̃e fructuoſum: qꝛ vicȝ p h̃ facta ẽ ciuitas dei: de q̃ alibi pſ. d̃r. Glioſa dicta ſũt de te ciuitas dei.

Secũdo declarãda eſt pu

ritas ꝯceptõis b. marie p figuras tres: ad h̃ p̃ncipales figuras adducẽdo. Prima eſt de p̃adiſo voluptatis. Figurata eñ fuit btã ṽgo in p̃adiſo voluptatis in q̃ fuit poſitus adã i ſtatu inocẽtie. Fuit eñ b. ṽgo hortus deliciaꝝ i q̃ poſit⁹ ẽ ſcõs adã. ſ. chr̃s de

q̄ ōr. j. Cor. xv. Fact⁹ ē pm⁹ adã in aiam viuētē. nouiſſim⁹ aūt adã ĩ ſpū viuificātē. Et ſeqt̃. Prim⁹ hõ de terra terren⁹. ſcd̃us de celo celeſtis. Qḋ ītelligit̃ nõ q̄ntū ad diuerſitatē nature: ſed ꝓpt̃ diuerſitatē ⁊ differentiã q̄ntū ad q̄litatē ꝟtutꝫ ⁊ vicij / culpe et grē. Qꝫ aūt b. ꝟgo figurata fuerit ꝑ paradiſū voluptatꝫ / teſtat̃ Dam. in ſer. ḋ natiuitate ei⁹: dicēs ad eã. Tu appellarꝭ itellectual' edes ſacratioꝛ ac diuioꝛ antiq̃. In illa em̄ terren⁹ adã hitauit: in te autē dñs celi. Hec ille. Sic ḡ in ꝑadiſo voluptatis nihil erat ioꝛdinatū: ſed oīa ↄuenientiſſime oꝛdinata: ita a foꝛtioꝛi rõne credēdū eſt ḋ ꝟgine glioſa ꝙ ĩ ea nihil vnq̄ꝫ fuit inoꝛdinatū. ❨ Scd̃a figura eſt de arca diluuij. Figurata em̄ fuit etiã ꝟgo ſctiſſima ĩ arca diluuij: de q̄ Gen̄. vj. dixit dñs ad Noe. Fac tibi arcã de lignis leuigatꝫ. Vn̄ Dam̄. vbi ſ. Te arca ꝓfigurauit ſecūdi mūdi ferēs ſemina. Tu em̄ chr̄m mūdi ſalutē genuiſti q̄ pctm̄ q̄dē ſubruit ei⁹ꝗ inūdatões mitigauit. Hec ille. De⁹ igit̃ pr̄ dixit filio vt faceret ſibi arcã hãc in quã ver⁹ noe. i. ipē chr̄s ingrediēs / mūdm̄ a diluuio ſaluauit: et hec fuit de lignis leuigatꝫ. i. cõplanatꝫ: q̄a fuit ab oī aſpitate pcti im̄uis ❨ Tertia figura eſt de arca teſtamēti. Figurata em̄ etiã fuit in arca veterꝫ teſtamēti: de q̄ loq̇t̃ aplus Heb. ix. di. ꝙ ſcd̄m tabnaculū qḋ ḋr ſctã ſctõꝝ hēbat arcã teſtamēti circūtectã ex oī pte auro: in q̄ erat vrna aurea hñs manna Per hoc ꝙ arca illa erat in ſctõſctõꝝ / dat̃ intelligi excellētia ſcitatꝫ marie. Coꝛpus aūt ꝟgis intelligit̃ ꝑ arcã. et ꝑ vrnã aureã hñs mãna intelligit̃ ei⁹ aīa tota plena ⁊ iſlãmata charitate: hñs in ſe grē plenitudinē. Illa aūt vrna ꝑus fuit ipleta manna q̄ꝫ poſita ĩ arca. ꝑ quod itelligit̃ ꝙ aīa btē ꝟgis ꝑus naturalr̃ fuit gr̄a plena q̄ꝫ coꝛpi vnita. et ſic ab oī macl'a pſeruata. q̄a gr̄a illa q̄ ſic fuit p̄ueīa equalet (vt ḋr Sco. ĩ. iij. di. iij.) oꝛiginali iuſticie q̄ātū ad acceptatiõe diuinã: imo excedit. Ad ↄfirmatõēꝫ aūt maioꝛē poſſet ſupaddi figura de throno ſalomõis. de q̄. iij. Reg. x. Fecit rex ſalomõ thronū de eboꝛe grãdē ⁊ veſtiuit eū auro fuluo nimis: ⁊ ſūmitas throni rotunda ⁊c. ſequit̃. Nõ eſt factū tale op⁹ ĩ vniuerſis regnis. Iſte thron⁹ ſignificat btãꝫ virginē q̄ eſt thron⁹ ĩ q̄ ver⁹ ſalomõ chr̄s ſedit et quē ſua ſapīa fecit. Ebur aūt eſt os elephãtꝫ cãdidū: ꝑ qḋ ꝟginitas deſignatur. Elephas em̄ eſt aīal caſtiſſimū: ⁊ naturalit̃ inimicat̃ ſerpēti. Et de b. ꝟgine dicit̃ Gen̄. iij. Inimicicias ponã int̃ te. ſ. ſerpentē / ⁊ mlierē ⁊c. ſequit̃. Ipa ↄteret caput t. Caput q̄dē ſerpentꝫ eſt initiū ſuggeſtiõis quã b. ꝟgo nunq̄ꝫ recepit. Põt ⁊ pctm̄ oꝛiginale dici caput diaboli. q2. ſ. eſt radix et initiū alioꝝ pctõꝝ: ⁊ p̄mū pctm̄ q̄ diabolus dñat̃ hoi. Hoc igit̃ diaboli caput ipſa ↄtriuit. q2 nullū ꝓſus in ea locum habuit pctm̄ oꝛigiale. ⁊ ſic ↄtriuit caput. i. ptãtem quã hꝫ diabolus ſuꝑ hoīem ꝑ pctm̄ oꝛiginale. Summitas throni rotūda ſignificat celeſtē cõuerſationē. Nõ eſt factū tale op⁹ in vniuerſ' regnis. q2 nec p̄mã ſimilē viſa ē nec hr̄e ſeq̄ntem.

Tertio declarãda eſt puritas virginalis ↄceptiõis ꝑ rõnes:

tres ad hoc p̄ncipales rõnes adducēdo ❨ Prima fundat̃ in redēptoꝛis reuerētia. Illud enīꝫ ponēdū eſt ⁊ tenēdū tanq̄ꝫ cõuenientiſſimū qḋ ꝑtinet ad chr̄i reuerentiã ⁊ eius excellētiã: dū tñ nõ ſit repugnãs vniuerſalitati redēptiõis ꝑ ipm̄ facte. Sed ponere ꝟginē dei matrē fuiſſe pſeruatã ab oꝛiginali peccato in ꝟtute paſſiõis chr̄i p̄uiſe adeo ſpectat ad chr̄i reuerentiã ⁊ excellentiã reſpectu ſue oꝛigīs ex ipa ꝟgine: imo dicere oppoſitū videt̃ facere ignominiam chr̄o. ſ. ꝙ nat⁹ fuerit de mr̄e q̄ aliq̄n fuerit peccatrix. Neq̄ꝫ talis pſeruatio repugnat vniuerſalitati redēptõis ꝑ chr̄m facte. Nõ em̄ ex h̄ ſequit̃ ꝙ chr̄s nõ ſit oīm electoꝝ redēptoꝛ vniuerſal'. ſ. ex eo ꝙ ipſa ꝟgo ſic pſeruata nõ ſit redēpta ꝑ chr̄m. q2 talis pſeruatio ē nobiliſſima redēptio. igit̃ ⁊c. ❨ Scd̃a rõ fundat̃ in mediatoꝛis efficacia. Et hãc rationē ponit Sco. ĩ. iij. diſt. iij. ſic di. Perfectiſſim⁹ mediatoꝛ hꝫ pfectiſſimū actū mediãdi reſpectu alicui⁹ pſone, ꝓ q̄ mediat. ſꝫ chr̄s eſt pfectiſſim⁹ mediatoꝛ. igit̃ habuit pfectiſſimū gradū mediãdi poſſibilē reſpectu alicui⁹ pſone. ſed reſpectu nulli⁹ habuit pfectioꝛē ſiue excellētioꝛē gradū mediandi q̄ꝫ reſpectu marie. ḡ reſpectu ei⁹ habuit pfectiſſimū gradū poſſibilē mediationis. Sed hoc nõ eſſet niſi meruiſſet eã pſeruaria pctõ oꝛiginali: vt ꝓbabit̃. ḡ chr̄s me-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN